

Krzysztof Dziadek

Politechnika Koszalińska

e-mail: krzysztof.dziadek@tu.koszalin.pl

**ZAMÓWIENIA PUBLICZNE JAKO OBSZAR
AUDYTU WEWNĘTRZNEGO PROJEKTÓW
WSPÓLFINANSOWANYCH Z UNII EUROPEJSKIEJ**

**PUBLIC PROCUREMENT AS AN AREA OF INTERNAL
AUDIT OF PROJECTS CO-FINANCED
FROM THE EUROPEAN UNION**

DOI: 10.15611/pn.2018.521.05

JEL Classification: H83, M42

Streszczenie: Celem artykułu było zaprezentowanie wybranych zagadnień, które mogą być objęte audytem zamówień publicznych współfinansowanych z funduszy unijnych. Na potrzeby opracowania obszarów, które powinny być badane przez audytorów wewnętrznych, dokonano analizy wyników kontroli prowadzonych przez Najwyższą Izbę Kontroli oraz Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Efektem prowadzonych badań było opracowanie listy zagadnień, które mogą być brane pod uwagę podczas prowadzenia zadań audytowych związanych z zamówieniami publicznymi w projektach dofinansowanych z Unii Europejskiej.

Słowa kluczowe: audyt wewnętrzny, zamówienia publiczne, projekty unijne.

Summary: The purpose of the article was to present the selected issues of audit of public procurement concerning projects co-financed from the EU funds. In order to identify issues that should be considered by internal auditors, the results of control carried out by the Supreme Audit Office and the President of the Public Procurement Office in the area of public procurement were analyzed. The effect of the research was to develop a list of issues that can be taken into account when carrying out audit tasks related to public procurement in projects co-financed from the European Union.

Keywords: internal audit, public procurement, EU projects.

1. Wstęp

Audyty wewnętrzny jest niezależną i obiektywną działalnością prowadzoną w celu zapewnienia gospodarności, efektywności i skuteczności funkcjonowania jednostek sektora finansów publicznych [Wawer-Bernat 2017, s. 121]. Zadania audytowe

mogą być realizowane przez komórki audytu wewnętrznego zgodnie z rocznym planem audytu [Zaleska 2017, s. 166] lub doraźnie w wypadku zagrożenia wystąpieniem nieprawidłowości w wydatkowaniu środków publicznych. Działania podejmowane przez audytorów mogą mieć charakter zapewniający i/lub doradczy (wydawanie opinii, wniosków, rekomendacji).

Jednostki sektora finansów publicznych w rocznym planie audytu mogą uwzględnić zadanie audytowe związane z weryfikacją poprawności wykorzystania dofinansowania otrzymanego z funduszy unijnych. Rolą audytora jest wówczas dokonanie oceny zgodności wydatków poniesionych w projekcie z przepisami prawa, umową o dofinansowanie oraz procedurami stosowanymi w danej jednostce [Balcer, Rochewicz 2016, s. 167]. Wyniki audytu mogą również wskazywać na rekomendacje, które zapewnią odpowiednią jakość wdrażanym przedsięwzięciom wspartym dotacjami unijnymi [Szczepankiewicz 2012b, s. 124].

Dotychczasowa praktyka wdrażania funduszy unijnych pokazuje, iż największą trudnością sprawia beneficjentom wypełnianie obowiązku wyboru wykonawcy zgodnie z krajowymi i unijnymi regulacjami dotyczącymi zamówień publicznych. Europejski Trybunał Obrachunkowy podaje, że podczas kontroli przeprowadzonych w latach 2009-2013 aż 40% beneficjentów środków unijnych popełniło błędy w zamówieniach publicznych [Krzykowski 2016, s. 104].

Celem artykułu jest prezentacja wybranych zagadnień, które mogą być objęte audytem zamówień publicznych współfinansowanych z funduszy unijnych. Proponowany zakres tematyczny jest efektem analizy wyników kontroli prowadzonych przez Najwyższą Izbę Kontroli oraz Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, w których oceniano prawidłowość przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych wśród beneficjentów dotacji unijnych.

2. Zasady realizacji zamówień współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej

Wydatki ponoszone w projektach unijnych powinny być dokonywane w sposób przejrzysty, racjonalny (celowy), oszczędnych i efektywny [Puchacz 2016, s. 29]. W perspektywie 2014-2020 efektywność jest rozumiana jako konieczność uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów [Lech 2016, s. 108].

Sposób wydatkowania środków unijnych jest regulowany prawem, bez możliwości podejmowania dowolnych i arbitralnych decyzji w tym zakresie [Nowicki 2012, s. 93]. Procedury przeprowadzania zamówień w projektach unijnych określają:

1. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (dalej: p.z.p.).
2. Wytyczne Ministerstwa Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 (dalej: wytyczne Ministerstwa Rozwoju).

W bieżącej perspektywie finansowej obowiązek stosowania procedur zakupowych zgodnie p.z.p. dotyczy głównie jednostek sektora finansów publicznych, w szczególności administracji rządowej, samorządów, spółek Skarbu Państwa. Przy czym do wydatkowania funduszy na zasadach określonych w p.z.p. są zobligowane jednostki w przypadku, gdy szacowana wartość wydatku w ramach projektu przekroczy wyrażoną w złotych równowartość 30.000 euro (bez VAT). Jeżeli wartość wydatku nie przekroczy wskazanej kwoty, to możliwe jest stosowanie uproszczonych procedur określonych w wytycznych Ministerstwa Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków (tab. 1).

Tabela 1. Uproszczone procedury wyboru dostawcy/wykonawcy usług według wytycznych Ministerstwa Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków

Lp.	Kwota wydatku/ wartość zamówienia (bez VAT)	Sposób wyboru dostawcy/wykonawcy usług	Obowiązki beneficjenta
1	do 20 000 zł	Zasada przejrzystości	W wytycznych nie określono szczegółowych obowiązków. Niemniej zaleca się przeprowadzenie zapytania ofertowego, tj. wysłanie zaproszenia do składania ofert do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców.
2	20 000–50 000 zł	Procedura rozeznania rynku	Zamieszczenie zapytania ofertowego na stronie internetowej beneficjenta, lub przeprowadzenie zapytania ofertowego.
3	powyżej 50 000 zł	Zasada konkurencyjności	Upublicznienie zapytania ofertowego w bazie konkurencyjności. Wybór najkorzystniejszej oferty według kryteriów oceny ustalonych w zapytaniu ofertowym. Sporządzenie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia.

Źródło: opracowanie własne na podstawie [Puchacz 2016, s. 53–62].

Na potrzeby określenia wartości zamówienia przyjmuje się całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością [Puchacz 2016, s. 34]. Przyjęty sposób ustalania wartości zamówienia powinien być odpowiednio udokumentowany (np. poprzez wstępne zapytania o wartość zamówienia, cenniki, katalogi itp.) [Wawryło 2017].

Beneficjent nie może dzielić zamówienia na części lub zaniżać jego wartości w celu uniknięcia stosowania zasady konkurencyjności lub procedur określonych w p.z.p. Kwestię, czy dany element zamówienia należy oszacować łącznie, czy odrębnie, rozstrzygają wytyczne Ministerstwa Rozwoju. Zgodnie z pkt 6.5 wytycznych dla ustalenia wartości zamówienia w ramach projektu unijnego należy wziąć pod uwagę konieczność łącznego spełnienia trzech przesłanek:

- usługi, dostawy oraz roboty budowlane są tożsame rodzajowo lub funkcjonalnie,
- możliwe jest udzielenie zamówienia w tym samym czasie,

- możliwe jest wykonanie zamówienia przez jednego wykonawcę.

Z powyższego wynika, że projektodawca będzie miał do czynienia z jednym zamówieniem, w przypadku zamówień mających to samo przeznaczenie oraz realizowanych w tym samym czasie u tego samego wykonawcy. Jeżeli którakolwiek z przesłanek nie będzie spełniona, to zamówienia powinny być szacowane odrębnie.

3. Źródła informacji o nieprawidłowościach w udzielaniu zamówień publicznych w projektach unijnych

Informacje o rodzajach nieprawidłowości popełnianych przez beneficjentów funduszy unijnych w zakresie zamówień publicznych prezentowane są w raportach instytucji zarządzających programami operacyjnymi, instytucji pośredniczących, Najwyższej Izby Kontroli (dalej: NIK), Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych (dalej: Prezesa UZP). W artykule rozważaniami objęto nieprawidłowości stwierdzone podczas ostatnich kontroli prowadzonych przez NIK oraz Prezesa UZP.

NIK skontrolował prawidłowość udzielania zamówień publicznych wśród jednostek sektora finansów publicznych realizujących projekty kluczowe, dofinansowane z regionalnych programów operacyjnych. Kontrolą objęto 15 gmin położonych w województwach: mazowieckim, kujawsko-pomorskim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim. Z każdej gminy wytypowano do kontroli po jednym zamówieniu publicznym, zrealizowanym w okresie od 2007 r. do końca grudnia 2014 r. NIK stwierdził nieprawidłowości w siedmiu postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. W większości przypadków nieprawidłowości nie miały wpływu na wynik postępowania (wybór wykonawcy). Tylko w jednym postępowaniu skontrolowanym przez NIK występowała nieprawidłowość, która miała wpływ na wybór wykonawcy [Najwyższa Izba Kontroli 2017].

Znacznie większą liczbę kontroli, dotyczących zamówień publicznych współfinansowanych z funduszy unijnych, przeprowadził Prezes UZP. W 2016 r. skontrolował 216 zamówień publicznych, z czego 101 kontroli stanowiły kontrole uprzednie obligatoryjne¹, natomiast 115 kontroli miało charakter kontroli doraźnych². W wyniku kontroli stwierdzono naruszenia ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych w 142 zamówieniach, z czego w 60 zamówieniach ustalono naruszenia, które miały lub mogły mieć wpływ na wynik postępowania [Urząd Zamówień Publicznych 2017].

---

¹ Tego typu kontrole przeprowadza Prezes UZP, jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość 10 mln euro dla dostaw i usług oraz 20 mln euro dla robót budowlanych.

² Prezes UZP może wszcząć kontrolę doraźną, jeżeli występuje uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia doszło do naruszenia przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, które mogło mieć wpływ na jego wynik.

4. Proponowany zakres audytu wewnętrznego zamówień publicznych współfinansowanych ze środków unijnych

Tematyka zamówień publicznych jest istotnym zagadnieniem związanym z wdrażaniem projektów unijnych, dlatego powinna być przedmiotem zainteresowania komórek audytu wewnętrznego, zwłaszcza w sytuacji występowania wysokiego ryzyka nieprawidłowości w stosowaniu odpowiednich procedur zakupowych. Taka sytuacja może mieć miejsce w przypadku dużej liczby zamówień publicznych, zamówień o znacznej wartości lub zamówień, których przedmiotem są nietypowe dostawy i usługi.

Audytorzy podczas planowania zadania audytowego powinni w szczególności wziąć pod uwagę naruszenia przepisów p.z.p., które mogą wpłynąć na wybór wykonawcy zamówienia publicznego. Konsekwencją tych naruszeń może być nałożenie korekty finansowej, a nawet obowiązek zwrotu całej kwoty dotacji wraz z odsetkami.

Na podstawie analizy wyników kontroli NIK oraz Prezesa UZP zaproponowano następującą listę zagadnień, które mogą być rozważane podczas prowadzenia audytu zamówień publicznych współfinansowanych z funduszy europejskich:

1. Prawdliwość szacowania wartości zamówienia

Jednym z podstawowych obowiązków zamawiającego jest ustalenie wartości zamówienia, które powinno być przeprowadzone z należytą starannością. Wadliwe oszacowanie wartości zamówienia może prowadzić do zastosowania procedury uproszczonej, pomimo faktu, że powinna być przeprowadzona procedura pełna [Wawryło 2017]. Nieprawidłowe ustalenie wartości wydatków może skutkować nałożeniem korekty finansowej, jeżeli wiąże się z przeprowadzeniem niewłaściwej procedury wydatków.

Audytor, przeprowadzając zadanie audytowe, powinien zdiagnozować, czy jednostka przyjęła właściwą metodę szacowania wartości zamówienia oraz czy zgromadzono wszystkie dokumenty potwierdzające poprawność określenia wartości zamówienia. NIK ujawnił przypadek, w którym jednostka niestarannie oszacowała wartość zamówienia publicznego na podstawie kosztorysów inwestorskich (brak kalkulacji cen jednostkowych, indywidualnych nakładów rzeczowych, analiz własnych cen czynników produkcji) [Najwyższa Izba Kontroli 2015, s. 20].

2. Spełnienie przesłanek do zastosowania trybów niekonkurencyjnych

Podstawowymi trybami udzielania zamówień publicznych są przetarg nieograniczony oraz przetarg ograniczony (tryby konkurencyjne, podstawowe). Zamawiający mają możliwość skorzystania z trybów niekonkurencyjnych (np. zamówienie z wolnej ręki, negocjacje bez ogłoszenia, zapytanie o cenę) jedynie w przypadku wystąpienia okoliczności wymienionych w p.z.p. W razie kontroli beneficjent powinien udowodnić, że możliwe było odstępstwo od trybów podstawowych, powołując się na konkretne zapisy ustawy [Puchacz 2016, s. 80].

Prezes UZP przedstawił sytuację, w której beneficjent udzielił zamówienia w trybie z wolnej ręki, nie spełniając jednocześnie wszystkich warunków wskazanych w art. 67 ust. 1 pkt 4 p.z.p. Zamawiający dwukrotnie unieważnił postępowanie o zamówienie publiczne w trybie przetargu nieograniczonego z powodu braku ofert, a następnie wszczął postępowanie w trybie z wolnej ręki. W toku kontroli stwierdzono, że beneficjent obniżył wymogi stawiane wykonawcom w stosunku do warunków określonych w trybie przetargu nieograniczonego, co stanowi naruszenie przepisów p.z.p. W przytoczonej sytuacji zamawiający powinien zachować pierwotne warunki zamówienia w postępowaniu prowadzonym w trybie z wolnej ręki [Urząd Zamówień Publicznych 2017, s. 19–20].

Podczas prowadzenia audytu zamówień publicznych należy zweryfikować, czy występują dowody potwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do zastosowania trybów niekonkurencyjnych. Brak dokumentacji potwierdzającej spełnienie warunków uzasadniających zastosowanie danego trybu może skutkować uznaniem wydatków w ramach zamówienia publicznego za niekwalifikowalne [Lech 2016, s. 217].

3. Zgodność opisu przedmiotu zamówienia z zasadami uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców

Opis przedmiotu zamówienia powinien być sformułowany w sposób jednoznaczny, zrozumiały, wyczerpujący, uwzględniając przy tym wszystkie wymagania oraz okoliczności mogące mieć wpływ na złożenie ofert przez wykonawców. Sposób przedstawienia przedmiotu zamówienia nie może w żaden sposób ograniczać możliwości złożenia ofert potencjalnym wykonawcom.

Audytorzy powinni zwrócić uwagę, czy opis przedmiotu zamówienia nie ogranicza wykonawcom możliwości złożenia ofert przez zbyt rygorystyczne określenie przedmiotu zamówienia. Prezes UZP przywołał przypadek, w którym szczegółowość opisu przedmiotu zamówienia była tak duża, że nie istniała możliwość zaoferowania produktów równoważnych. Na podstawie opinii biegłego stwierdzono, że 20% zamawianych produktów mogło być dostarczonych tylko przez dwóch dostawców działających na rynku. W przytoczonej sytuacji zamawiający naruszył art. 29 ust. 2 p.z.p., ponieważ sposób sformułowania opisu zamówienia ograniczał możliwość złożenia oferty przez innych wykonawców [Urząd Zamówień Publicznych 2017, s. 45–47].

4. Zgodność warunków udziału w postępowaniu z zasadą proporcjonalności

Zamawiający może wymagać od wykonawców spełnienia określonych warunków w zakresie doświadczenia zawodowego, potencjału technicznego, ekonomicznego lub finansowego, które zapewnią należyłą realizację zamówienia. Naruszeniem przepisów p.z.p. jest określenie warunków udziału w postępowaniu nieproporcjonalnych do przedmiotu zamówienia [Puchacz 2016, s. 69].

Audytorzy powinni zbadać, czy ustanowione warunki udziału w postępowaniu są niezbędne do osiągnięcia celów projektu oraz nie dyskryminują określonej grupy wykonawców. Prezes UZP wskazał na przypadek, w którym zamawiający zażą-

dał od wykonawców posiadania środków finansowych lub zdolności kredytowej na kwotę 1 000 000 zł oraz posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej na kwotę co najmniej 1 000 000 zł w zamówieniu o szacunkowej wartości 430 412 zł netto. Wskazane wymagania wobec wykonawców zostały sformułowane nieproporcjonalnie w stosunku do przedmiotu zamówienia, co stanowiło naruszenie art. 22 ust. 4 p.z.p. [Urząd Zamówień Publicznych 2017, s. 37].

5. Określenie kryteriów oceny ofert

Istotną kwestią, która powinna zostać przeanalizowana podczas audytu zamówień publicznych, jest sposób oceny ofert wykonawców [Szczepankiewicz 2012a, s. 135]. Zamawiający powinni przyjmować kryteria zgodnie z przedmiotem zamówienia. Podstawowymi kryteriami oceny ofert powinny być cena lub koszt albo cena lub koszt i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia. Przepisy p.z.p. dopuszczają kryteria podmiotowe (odnoszące się do właściwości wykonawcy) wyłącznie w przypadku, jeżeli mogą mieć wpływ na jakość wykonania zamówienia.

Problematiczne wydaje się przyjęcie ceny jako jedynego kryterium oceny oferty wykonawcy. Zgodnie z art. 91 ust. 2a p.z.p. kryterium ceny o wadze 100% lub o wadze przekraczającej 60% można zastosować, jeżeli przedmiot zamówienia ma ustalone standardy jakościowe. Za ustalone standardy jakościowe uważa się typy lub gatunki (dostaw/usług) znormalizowane, odpowiadające przeciętnym, oferowanym w powszechnej ofercie standardom. Prezes UZP uznał za niewłaściwe przyjęcie ceny jako kryterium wyłącznego oceny ofert w przypadku, gdy wymagana jest specjalistyczna wiedza i doświadczenie w danej dziedzinie [Urząd Zamówień Publicznych 2017, s. 64–66].

6. Wprowadzanie zmian do umowy z wykonawcą zamówienia

Z przepisów p.z.p. wynika, że zakres świadczenia wykonawcy określony w umowie powinien być tożsamy z jego zobowiązaniem prezentowanym w ofercie. Oznacza to, że obowiązuje zakaz zmiany postanowień umowy w stosunku do oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy. Zmiany treści umowy są możliwe, jednak konieczne jest spełnienie warunków wskazanych w art. 144 ust. 1 p.z.p.

Zmiana umowy może mieć miejsce na przykład, jeśli zamawiający przewidział taką okoliczność w ogłoszeniu o zamówieniu lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił zakres tych zmian. NIK ujawnił przypadek, w którym beneficjent zawarł umowę z oferentem na innych warunkach od tych określonych w ogłoszeniu oraz w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ). Z uwagi na fakt, iż beneficjent nie przewidział możliwości wprowadzenia zmiany w treści ogłoszenia lub SIWZ, naruszył przepisy p.z.p. [Najwyższa Izba Kontroli 2015, s. 29].

Audytorzy powinni mieć na uwadze, że nawet jeśli zamawiający przewidział możliwość modyfikacji umowy z wykonawcą zamówienia, to zakres tych zmian

nie może prowadzić do zmiany przedmiotu zamówienia publicznego. W toku kontroli prowadzonej przez Prezesa UZP stwierdzono sytuację, w której zamawiający w drodze aneksu do umowy wprowadził nowy zakres prac, nieodpowiadający zakresowi wskazanemu w SIWZ i ofercie wykonawcy. Co więcej, beneficjent, zawierając aneks, wyłączył dwa istotne dokumenty: specyfikację istotnych warunków zamówienia oraz ofertę wykonawcy. Prezes UZP podkreślił, że w przytoczonej sytuacji prawidłowym postępowaniem powinno być wszczęcie nowego postępowania, a następnie wyłonienie wykonawcy, który zaoferuje wykonanie nowego przedmiotu. Tymczasem zamawiający jedynie w drodze aneksu do umowy udzielił zamówienia na przedmiot w istocie różny od pierwotnego przedmiotu, co było sprzeczne z art. 140 ust. 1 p.z.p. [Urząd Zamówień Publicznych 2017, s. 13–15].

7. Podejrzenie rażąco niskiej ceny lub kosztu

Zamawiający zobowiązany jest odrzucić ofertę w przypadku, gdy istnieje podejrzenie, że oferta wykonawcy zawiera rażąco niską cenę lub koszt w odniesieniu do przedmiotu zamówienia. W sytuacji podejrzenia, że cena złożonej oferty lub jej elementy wydają się być zaniżone, beneficjenci powinni zwrócić się do wykonawcy o złożenie wyjaśnień i dostarczenie dowodów potwierdzających poprawność wyliczenia ceny oferty.

Problem zaniechania odrzucenia ofert wykonawców, które zawierały rażąco niską cenę, został zauważony przez Prezesa UZP. W jednym z postępowań zamawiający wezwał wykonawców do udzielenia wyjaśnień mających wpływ na wysokość cen złożonych ofert. W odpowiedzi otrzymał bardzo ogólne wyjaśnienia dotyczące doświadczenia, materiałów, technologii, sprzętu i okresu realizacji inwestycji. Prezes UZP podkreślił, że wykonawca powinien w odpowiedzi na wezwanie zamawiającego dostarczyć szczegółowych informacji wraz z dowodami dotyczącymi ceny materiałów, przyjętej technologii, organizacji robót, kosztów robocizny i pracy sprzętu oraz wskazać, w jaki sposób wymienione elementy wpłynęły na ceny złożonych ofert. Wobec braku dostarczenia odpowiednich wyjaśnień oraz dowodów beneficjent powinien oferty odrzucić. Nieodrzućenie tych ofert stanowiło naruszenie art. 90 ust. 3 p.z.p. [Urząd Zamówień Publicznych 2017, s. 29–31].

8. Dokumentowanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

Kluczowym dokumentem, który pozwala odtworzyć przebieg postępowania, jest protokół. Audytorzy powinni każdorazowo sprawdzać, czy został on sporządzony przez beneficjenta oraz czy zawiera wszystkie elementy wymienione w art. 96 ust. 1 p.z.p. Należy pamiętać, że protokół z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego sporządza się również w przypadku, gdy nie wpłynęła żadna oferta oraz gdy dojdzie do unieważnienia postępowania.

NIK zwrócił uwagę na problem nieodpowiedniego udokumentowania postępowania. Nieprawidłowości stwierdzone w toku kontroli dotyczyły zamieszczania w protokole błędnych informacji, braku wszystkich elementów określonych w ustawie p.z.p. oraz braku protokołu z postępowania, które zostało unieważnione [Najwyższa Izba Kontroli 2015, s. 25–26].

5. Zakończenie

Podsumowując, należy podkreślić, że proponowany w artykule zakres audytu zamówień publicznych nie wyczerpuje wszystkich problemów związanych ze stosowaniem p.z.p. Główną intencją autora było zwrócenie uwagi na zagadnienia związane z zamówieniami publicznymi, z którymi beneficjenci funduszy unijnych mają największe trudności.

Z analiz prowadzonych przez NIK wynika, że najczęstszymi przyczynami nieprawidłowości w przeprowadzaniu zamówień publicznych w projektach europejskich są: trudności w interpretacji przepisów, brak wiedzy osób odpowiedzialnych za prowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oraz błąd ludzki [Najwyższa Izba Kontroli 2015, s. 35]. Audytorzy posiadają odpowiednią wiedzę z zakresu stosowania przepisów p.z.p., dlatego zasadne wydaje się większe ich angażowanie w zakresie doradztwa, szczególnie podczas prowadzenia bardziej skomplikowanych zamówień publicznych.

Literatura

- Balcer M., Rochewicz A., 2016, *Specyfika audytu wewnętrznego projektów finansowanych ze środków unijnych na przykładzie Funduszu Pomorza Sp. z o.o. inicjatywy JEREMIE*, *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, nr 6/1 (84), s. 163–172.
- Krzykowski P., 2016, *Nieprawidłowości przy realizacji projektów współfinansowanych ze środków unijnych w perspektywie finansowej 2014-2020*, Wydział Prawa i Administracji UWM, Olsztyn.
- Lech M., 2016, *Jak prawidłowo rozliczyć projekt realizowany w ramach Funduszy Europejskich*, ODDK, Gdańsk.
- Najwyższa Izba Kontroli, 2015, *Zamówienia publiczne współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego*, <https://www.nik.gov.pl/kontrola/P/14/009/KAP/> (10.05.2018).
- Nowicki P., 2012, *Zamówienia publiczne jako instrument gwarantujący efektywność wydatków w realizacji projektów unijnych*, [w:] *Zamówienia publiczne jako instrument sprawnego wykorzystania środków unijnych*, red. E. Adamowicz, J. Sadowy, Gdańsk–Warszawa, s. 91–101.
- Puchacz K., 2016, *Zasady wyboru wykonawców przy realizacji projektów unijnych w latach 2014-2020 zgodnie z wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju*, ODDK, Gdańsk.
- Szczepankiewicz E.I., 2012a, *Conditions in ensuring the quality of external audits of Project co-financed using European Union funding*, [w:] *Ewaluacja i audyt w projektach, organizacjach i politykach publicznych*, red. J. Kołodziejczyk, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, s. 127–143.
- Szczepankiewicz E.I., 2012b, *Niedostatki regulacji a problem prowadzenia audytu projektów z wykorzystaniem współfinansowania ze środków unijnych*, [w:] *Rozpoznawanie i ujawnianie obszarów ryzyka gospodarczego w sprawozdaniach finansowych*, red. W. Gabrusewicz, KIBR, Poznań, s. 119–125.
- Urząd Zamówień Publicznych, 2017, *Wyniki przeprowadzonych w 2016 r. przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych kontroli zamówień współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej*, https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0019/35344/Informacja-dot.-kontroli-przeprowadzonych-w-2016-roku.pdf (12.05.2018).
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych, t.j. Dz.U. z 2017, poz. 1579 ze zm.

- Wawer-Bernat J., 2017, *Przebieg realizacji czynności audytowych w jednostkach administracji rządowej*, *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, nr 3/1 (87), s. 121–128.
- Wawryło A., 2017, *Jak beneficjent dotacji UE powinien prawidłowo wybrać dostawców i wykonawców*, *Gazeta Prawna*, nr 108 (4507).
- Zaleska B., 2017, *Rola audytu wewnętrznego i kontroli zarządczej w szacowaniu ryzyka prowadzonej działalności w jednostkach samorządu terytorialnego*, *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, nr 3/1 (87), s. 165–174.